

मिलिंद बाबर

फाऊंडर-चेअरमन, मँगो हॉलिडेज्

जगभर फिरतांना

लेख क्रमांक: ६

समुद्राच्या मध्यभागी कित्येक हजार वर्षांपूर्वी झालेल्या ज्वालामुखीच्या उद्रेकातून निर्माण झालेल्या या चिमुकल्या बेटावर निसर्गाने मुक्त हस्ताने केलेली ही उधळण बघून मला बुधराम आणि एकूणच मॉरिशस लोकांचा हेवा वाटला. ज्या क्षणी आम्ही एअरपोर्टच्या बिल्डिंगमधून बाहेर पडलो, त्या क्षणी खूप हळुवारपणे आलेली वाऱ्याची एक झुळूक छानसा गारवा देऊन गेली. किती सुखद होता तो अनुभव. खूप एनर्जी होती त्या वातावरणात. मॉरिशसचा एअरपोर्ट खूपच छोटा, अगदी पुण्याच्या एअरपोर्ट एवढा असेल त्यावेळी. जास्त गर्दी नव्हती. कुठेही धावपळ नव्हती. सगळीकडे एक निवांतपणा जाणवत होता. जसा आपल्याला गोव्याला जाणवतो तसा.

ही १९९३ सालची गोष्ट आहे. मी पहिल्यांदा मॉरिशसला गेलो तेव्हा, एखादी जागा एवढी सुंदर असू शकते असे मला कोणी सांगितले असते तर खरे वाटले नसते. त्यावेळी मोबाईल फोन नव्हते. इंटरनेट नव्हते. फेसबुक नव्हते. व्हॉट्सअप नव्हते. जेव्हा दिसायचं तेवढंच बुद्धीला पटायचं. मी कॉलेजला असतांना 'सौतन' नावाचा पद्मिनी कोल्हापुरेने काम केलेला सिनेमा खूप गाजला होता आणि त्या सिनेमात, त्या वेळी सर्व शूटिंग मॉरिशसचे होते. ते अप्रतिम सौंदर्य मी, 'याची देही याची डोळा' अनुभवेन असं मला सिनेमा बघताना बिलकुल वाटलं नव्हतं. त्या सिनेमाचे त्यावेळचे फेमस डायरेक्टर सावनकुमार नंतर माझे चांगले मित्र पण झाले. त्यांच्या पुढच्या काही फ्लॉप सिनेमांचे शूटिंग करण्यासाठी किंवा शूटिंगचे स्पॉट शोधण्यासाठी आम्ही दोघं त्यावेळी मॉरिशसमध्ये खूप फिरलो होतो.

साडेपाच तासांच्या एअर मॉरिशसच्या विमानाच्या उड्डाणानंतर बेल्ट बांधण्याची सूचना झाली होती. विमान लवकरच मॉरिशसमध्ये लँड होणार होतं. माझ्या स्वप्नातलं मॉरिशस खरंच एवढं सुंदर

असेल का? मी मागे जेव्हा ताजमहाल पाहिला होता तेव्हा, 'अरे, हा काय ताजमहाल?' असा थोडासा अपेक्षाभंग पण झाला होता. कारण माझ्या स्वप्नातला ताजमहाल त्याच्यापेक्षा खूपच सुंदर होता. मग तसंच तर नाही ना व्हायचं मॉरिशसच्या बाबतीत? मी मॉरिशसला येण्यापूर्वी एनसायक्लोपिडियामधून त्याची माहिती वाचली होती व काही फोटोसुद्धा पाहिले होते. त्यावरून मॉरिशस आयलंड खूपच सुंदर आहे अशी माझी कल्पना झाली होती. माझ्या डोक्यातील विचारांना आता वास्तवाची साथ मिळायला सुरुवात झाली होती. एव्हाना आमचं विमान पांढऱ्या ढगांशी झुंजत, थोडे हेलकावे खात खात खाली येऊ लागलं होतं. मधूनच समुद्राचं दर्शन होत होते. पुढील पाच ते दहा मिनिटात आम्ही मॉरिशसच्या सिव्सागर रामगुलाम विमानतळावर लँड होणार असल्याचे संकेत मिळाले. आणि आता आमचे विमान ढगांचे अडथळे दूर करून जमिनीच्या दिशेने खाली येत होते. ढगांचा अडसर दूर होताच जे दृश्य दिसले ते अप्रतिम किंवा अद्वितीय याच सदरात मोडू शकते. मी आतापर्यंत मुंबई किंवा गोव्याचं ब्राऊन कलरचं पाणी असलेला समुद्र पाहिला होता. परंतु आता मी जे काही बघत होतो ते कदाचित मी स्वप्नातच अनुभवू शकलो असतो. पाण्याचा रंग हिरवागार (AQUA MARINE) त्याला एक पांढऱ्या रंगाचं कुंपण शोभावं अशी संपूर्ण कडा आणि त्याच्या पलीकडचा अथांग समुद्र पूर्णपणे गडद निळ्या रंगाचा. ते दृश्य मी माझ्या दोन्ही डोळ्यांमध्ये साठवून ठेवायचा प्रयत्न करत होतो. समुद्र एवढा सुंदर असू शकतो! वा रे उपरवाले, क्या खूब बनाया तुने? एक जोरदार धक्का घेत आमचं विमान आता धावपट्टीवर उतरलं होतं. मी मात्र त्या सौंदर्याच्या धक्क्यातून अजून सावरलेलो नव्हतो. हळूहळू विमान थांबले आणि आम्ही सर्वजण विमानातून बाहेर पडलो. यापूर्वी माझा मॉरिशस लोकांशी आलेला पहिला संबंध म्हणजे आमच्या कॉलेजमध्ये काही मॉरिशस मुलं शिकायला आली त्यांच्याशी. त्यामुळे मॉरिशस लोक आपल्या सारखेच दिसतात आणि फ्रेंच उच्चाराने बऱ्यापैकी हिंदीसुद्धा बोलतात हे माहिती होते. बेल्टवरून सामान घेऊन बाहेर आलो तर आमचा एअर बुधराम मला घ्यायला आलेला दिसला. बुधराम आणि मी त्याच्या पिजो गाडीतून आमच्या ल ग्रँ ब्लू या नॉर्थ वेस्टला असलेल्या हॉटेलकडे जाण्यासाठी निघालो. एअरपोर्ट साऊथ ईस्टला ते हॉटेल नॉर्थ वेस्टला हा प्रवास बुधरामच्या मते आयलंडवरचा सर्वांत मोठा प्रवास असावा.

समुद्राच्या मध्यभागी कित्येक हजार वर्षांपूर्वी झालेल्या ज्वालामुखीच्या उद्रेकातून निर्माण झालेल्या या चिमुकल्या बेटावर निसर्गाने मुक्त हस्ताने केलेली ही उधळण बघून मला बुधराम आणि एकूणच मॉरिशस लोकांचा हेवा वाटला. ज्या क्षणी आम्ही एअरपोर्टच्या बिल्डिंगमधून बाहेर पडलो, त्या क्षणी खूप हळुवारपणे आलेली वाऱ्याची एक झुळूक छानसा गारवा देऊन गेली. किती सुखद होता तो अनुभव. खूप एनर्जी होती त्या वातावरणात. मॉरिशसचा एअरपोर्ट खूपच छोटा, अगदी पुण्याच्या एअरपोर्ट एवढा असेल त्यावेळी. जास्त गर्दी नव्हती. कुठेही धावपळ नव्हती. सगळीकडे एक निवांतपणा जाणवत होता. जसा आपल्याला गोव्याला जाणवतो तसा.

आता आमच्या गाडीने १०० चा स्पीड पकडला होता. बुधराम

**‘मँगो’ स्पेशल
इंटरनॅशनल आणि
डोमेस्टिक टूरस**

**Europe | America | Australia & New Zealand
South Africa | Dubai | South East Asia | Mauritius
Kerala | Rajasthan | Madhya Pradesh | Himachal**

www.mangoholidays.in

● पुणे : (020) 2544 4415/16/17/18, 25511571/2 मो. : 83800 39505 ● दादर : (022) 2433 5500/11/22/33 ● ठाणे : (022) 2545 0017/18 ● साप्ताहिक सुट्टी : रविवार

मॉरिशस... एक स्वप्नभूमी !

मॉरिशसबद्दल भरभरून सांगत होता आणि मी?... मी एखाद्या चार दिवसांच्या उपाशी माणसाला एकदम पंचपक्वानांचं ताट समोर आल्यावर, तो जसा त्या पंचपक्वानांवर तुटून पडेल, तसाच... अगदी तस्साच किंवा कदाचित त्याच्यापेक्षाही जास्त अधाशीपणाने मी मॉरिशसचं ते सौन्दर्य पिऊन घेत होतो. माझं समाधानच होत नव्हतं. इकडे बघू की तिकडे असं झालं होतं मला. मी पूर्णपणे हरवून गेलो होतो. एव्हढं निसर्गसौन्दर्य, एव्हढी हिरवाई, एव्हढं सुंदर पाणी, टोकेरी डोंगर, नजर पोचेल तिथपर्यंत वाऱ्यावर झुलणारे ऊसांचे ताटवे, स्वच्छ आणि मोठे, व्यवस्थित आखलेले, विमानाच्या धावपट्टीसारखे रस्ते, नागमोडी वळणं, मधूनच दिसणारी छोटी छोटी हिंदूंची घरं, चहाचे मळे... काय काय बघू असं झालं होतं मला. पुढचे दोन महिने मी याच मॉरिशसमध्ये रहाणार आणि हे सगळं सौन्दर्य आणि कदाचित या पेक्षाही जास्त अनुभवणार या कल्पनेनेच मी आणखीन सुखावत होतो.

पुढे जसेजसे दिवस जात होते तसेतसे मी जास्तच मॉरिशसच्या प्रेमात पडत चाललो होतो. आता तर मला इथे कायमचं रहायला यावं असं वाटायला लागलं होतं.

एव्हाना बुधराम माझा चांगला मित्र झाला होता. दिवसातले जवळपास १२ ते १४ तास आम्ही एकत्रच असायचो. बुधराम फक्त रात्री झोपायला घरी जायचा. त्याचं पूर्ण नाव शैलेंद्र बुधराम. अतिशय मूढ भाषी, खूप प्रेमळ आणि कुठल्याही प्रकारच्या मदतीला 'नाही' न म्हणणारा. बुधराम एक माणूस म्हणून खूपच चांगला आणि मित्र म्हणून तर मौल्यवान हिराच होता. आजही जवळपास २५ वर्षांनंतर आमची मैत्री तेव्हाहीच गाढ राहिली आहे. मी मॉरिशसला गेलो की बुधरामसाठी कुठला दिवस ठेवायचा ते आधी बघतो आणि तो सुद्धा भारतात आला की एक दिवस आम्ही दोघेही जुन्या आठवणींना उजाळा देण्यासाठी भेटत असतो. माझ्या आयुष्यातले काही सुवर्ण क्षण मी नंतर मॉरिशसमध्ये घालवले. गाडी घेऊन मनसोक्त फिरलो, कॅसिनोमध्ये रमलो, हिंदी सिनेमाची शूटिंग खूप पाहिली, बर्थ डे पार्टीज, बीच पार्टीज, अंडर सी वॉक, हेलिकॉप्टरच्या राईड्स, सबमरिन मधून ड्राइव्ह, स्कुबा डायविंग सगळं सगळं केलं. आणि या सगळ्यात मला साथ दिली ती बुधराम आणि ल ग्रँ ब्लू (Le Grand Blue) हॉटेलचा मालक शकील नंदलालने. हे दोघेही त्रिओले (TRIOLET) नावाच्या गावात रहातात. त्रिओलेमध्ये सर्व जण भारतीय वंशाचे, भोजपुरी बोलणारे लोक. त्यांच्या चवथ्या किंवा पाचव्या पिढीचे हे लोक.

मॉरिशस ही आधी डच कॉलनी होती. मग फ्रेंच लोकांनी ती जिंकली आणि शेवटी ब्रिटिशांनी त्याच्यावर ताबा मिळवला. ब्रिटिश लोकांनी त्यावेळी भारतामधून आणि चीनमधून मोठ्या प्रमाणावर लेबर म्हणून लोक नेले होते. त्यात जास्त करून भोजपुरी लोक आहेत पण बरेचसे मराठी लोकही आहेत. भोजपुरी लोक अजूनही भोजपुरी बोलतात आणि मराठी लोक मराठी. शिला बापू नावाच्या एक महिला मंत्री मराठी वंशाच्याच आहेत. त्यांनी आजही आपली भाषा आणि आपली संस्कृती उत्तम पद्धतीने जतन केली आहे. जवळपास ६५% लोक भारतीय वंशाचे आहेत व बाकीच्यांपैकी चायनीज, क्रिओल (आफ्रिकन वंशाचे) आणि गोरे आहेत. सर सिव्सागर रामगुलाम म्हणजे त्यांचे महात्मा गांधी. बहुतेक वेळा भारतीय

लोकच हा देश चालवतात. त्यांच्याकडे असलेल्या तलावात त्यांनी भारतातून नेलेले गंगाजल टाकले, त्याला गंगा तालाब म्हणतात. प्रत्येक हिंदू घराच्या बाहेर एक हनुमानाचं मंदिर व भगवा झेंडा फडकत असतो. महाशिवरात्रीला गंगा तालाब येथील मोठ्या शंकराच्या मंदिरात भव्य सोहळा असतो. आणि संपूर्ण मॉरिशस त्या दिवशी या यात्रेला लोटतं. मी बऱ्याच वेळा दिवाळी निमित्ताने त्रिओलेमधल्या बुधरामच्या घरी फराळाला गेलो आहे आणि तिथली विद्युत रोषणाई जर पाहिली, तर, आपण भारतात आहोत की काय असा भास व्हावा. मॉरिशस एक छोटंसं बेट आहे. छोटं म्हणजे किती? तर साधारण मुंबईच्या आकाराचं. मॉरिशसच्या एका टोकाहून दुसऱ्या टोकाला जायला जास्तीत जास्त एक तास लागतो. लोकसंख्या साधारण १३ लाखांच्या आसपास. त्यामुळे, पोर्ट लुईस ही राजधानी सोडली तर सगळीकडेच एक निवांतपणा. जगातल्या सर्वोत्कृष्ट हॉटेलसंपैकी काही मॉरिशसमध्ये आहेत. मॉरिशसभोवती हजारो वर्षांपासून कोरल्स बनत आहेत. या कोरल्सचं एक कुंपण संपूर्ण बेटाभोवती (दक्षिणेचा थोडासा भाग सोडून) आहे. जिथपर्यंत ही कोरल्स आहेत, तिथपर्यंतच्या पाण्याचा रंग हिरवा. कोरल्समुळे समुद्राच्या लाटा तिथेच फुटतात आणि तिथून ते किनाऱ्यापर्यंत संपूर्ण पाणी स्विमिंगपूलमध्ये असावे इतके शांत असते. कोरल्सच्या अनेक फायद्यांपैकी आणखी एक म्हणजे समुद्राचे गार पाणी बाहेर रहाते आणि थोडे वॉर्म किनाऱ्यापर्यंत. कोरल्समुळे मोठे मासे बाहेरच रहातात आणि छोटे आतमध्ये. कोरल्समुळे समुद्राची रेंती पूर्णपणे फिल्टर होऊन येते आणि मॉरिशसचे समुद्रकिनारे जर तुम्ही पाहिले, तर मैलो न मैल लांब. सर्व पंचतारांकित हॉटेलसला मनमोहक बीचस आहेत. इथली वाळू अतिशय मुलायम आणि शुभ्र पांढरी. तुम्ही जर बीचवर फिरायला गेलात तर गॉगल घातल्याशिवाय तुम्हाला बीचवर फिरताच येणार नाही, कारण सूर्याची किरणं त्या शुभ्र धवल वाळूत परावर्तित होतात. आणि डोळे उघडणं अवघड होते. मॉरिशस दक्षिण गोलार्धात असल्यामुळे, तिथले सिझन आपल्या बरोबर उलटे आहेत. जेव्हा आपल्याकडे हिवाळा असतो तेव्हा त्यांच्याकडे उन्हाळा. उन्हाळ्यात म्हणजे साधारण ऑक्टोबर ते मार्च १५ डिग्री ते ३० डिग्री टेंपरेच असते. पाऊस कधीही आणि वर्षभर पडतो. परंतु १५ ते २० मिनिटांपेक्षा जास्त नाही. एप्रिल ते सप्टेंबरचा काळ आपल्यासाठी चांगला असतो. तापमान साधारणपणे १० डिग्री ते २० डिग्री पर्यंत असते.

मँगो हॉलिडेजच्या मॉरिशस मस्ती टूरमध्ये आपण विमान भाडे, जेवण, सर्व स्थलदर्शन, ग्लास बॉटम बोटची राईड, पॅरासॅलिंग, सेव्हन कलर्ड अर्थ, गंगा तालाब, ईल ओ सर्फ आयलंड आणि सनसेट बोट राईड समाविष्ट केलेली आहे. मॉरिशसचा व्हिशा तिथे लँड झाल्यावर देण्याची सोय त्यांनी केलेली आहे. तुम्हाला जर तिथे गाडी चालवण्याचा आनंद घ्यायचा असेल, तर तुमच्याकडे एक तर इंटरनॅशनल ड्रायव्हिंग लायसेन्स आवश्यक आहे किंवा भारतीय लायसेन्स असेल तर ते कमीत कमी एक वर्षापेक्षा जुनं असलं पाहिजे.

चला तर मग या स्वप्नभूमीला भेट द्यायला... मॉरिशसला!

milind@mangoholidays.in

Experience of a Lifetime!

क्रमशः